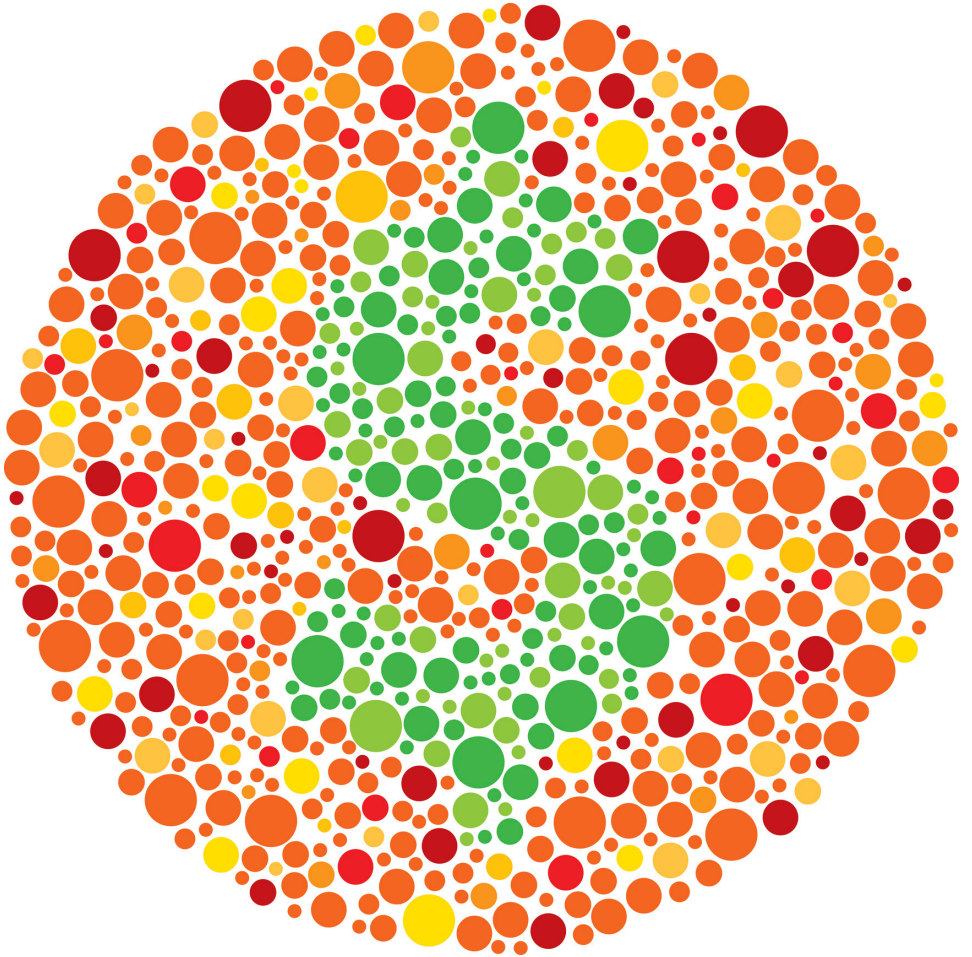

Färgblindhet

- en nedsatt förmåga att kunna urskilja färger

Färgblindhet

- en nedsatt förmåga att kunna urskilja färger

Färgblindhet, eller defekt färgseende, är när en person har en nedsatt förmåga att uppfatta färger. Det är vanligast med svårigheter att skilja på färgerna röd och grön. Tillståndet är oftast ärftligt och är vanligare bland män än hos kvinnor.

Den vanligaste formen av färgblindhet är röd-grön färgblindhet. Precis som benämningen antyder är det en nedsatt förmåga att se skillnaden mellan rött och grönt, samt även de färger som innehåller rött och grönt.

Det förekommer också gul-blå färgblindhet, men det är inte alls lika vanligt. I de fallen har personen inte svårt att skilja på färgerna blå och gul, utan på färgerna däremellan. Det kan till exempel vara svårt att skilja på blått och grönt. Detta är alltså helt motsatt till hur röd-grön färgblindhet uppträder då man har problem att skilja exakt på färgerna rött och grönt från varandra.

Total färgblindhet, då personen endast kan se nyanser av grått, existerar också men det är mycket ovanligt.

Orsaker till färgblindhet

Det finns två olika typer av synceller i ögat – stavar och tappar. Stavarna används för att se skillnader i ljusstyrka, vilket gör att vi kan urskilja former och detaljer även när det är mörkt. Tapparna gör att vi kan uppfatta färger, och finns i tre olika typer. De olika tre typerna finns där för att vi ska kunna registrera de tre grundfärgerna rött, grönt och blått, samt alla färger som de är en blandning av. I de allra flesta fall beror färgblindheten på att en, eller flera, av dessa tappar saknas. Vid röd-grön färgblindhet saknas den tapp som ska uppfatta röda färger eller den tapp som ska uppfatta gröna färger. Avsaknaden av tappen gör att rött eller grönt inte kan registreras av syncellerna, vilket resulterar i svårigheter att skilja på de två färgerna. Blå-gul färgblindhet beror på att den tapp som ska uppfatta blått saknas eller är defekt.

Färgblindhet är i de flesta fall ärftligt, och drabbar oftare män än kvinnor. Anledningen till det är att anlaget för röd-grön färgblindhet endast kan sitta i den könsbestämmande X-kromosomen. Män har bara en sådan X-kromosom, medan kvinnor har två. Om en könsbestämmande X-kromosom hos en kvinna har anlag för röd-grön färgblindhet finns den andra X-kromosomen där för att rädda färgseendet. Båda X-kromosomerna hos en kvinna kan ha anlag för röd-grön färgblindhet, men det är ovanligt. Därför drabbas män i större utsträckning av röd-grön färgblindhet.

Behandling av färgblindhet

Färgblindhet är ett tillstånd som inte går att behandla. I de flesta fall påverkas inte personen så mycket av sin färgblindhet, utan kan leva ett fullt normalt liv. Vissa svårigheter kan uppstå när information kräver färgseende för att förstås helt, till exempel vissa färgsymboler eller kartor. Det är därför bra om så många som möjligt i din omgivning känner till att du har ett defekt färgseende, så att de kan anpassa information och underlätta för dig.

Det största problemet uppstår om den som är drabbad av färgblindhet vill söka sig till ett yrke där det är nödvändigt att kunna urskilja färger. Exempel på sådana yrken är pilot eller lokförare.

memira^o
ögonkliniker

www.memira.se | 020-80 20 40